

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közéletünk.

(T.) Többször fölemeltük már szavun-
 kat a miatt, hogy végkép nem törődünk
 anyagi helyzetünk javításán; a miatt a rop-
 pant indolencia miatt, hogy a legkisebb
 érzékkel sem birunk közvagyonunk gyara-
 pitására, oly eszközök előteremtésére, me-
 lyekkel közköltségeink fedezésénél pótdónk
 emelkedését meg akadályozhatnánk.

E helyett egyszerűen kiszámítjuk, hogy
 mire mennyi kell s ebből egy adó forintra
 mennyi pótdónk esik s tessék fizetni. Tagad-
 hatatlan, hogy a közkiadások ily módon va-
 ló fedezése a legegyszerűbb, no meg leg
 kényelmesebb dolog.

És ez annál csúszalatosabb, mert a mai
 materiális korban egyeseknél roppant kivan
 fejlődve a vagyon szerzési hajlandóság és
 képesség, a szorgalom és takarékoság ér-
 zete, a minek nem csekély eredményeivel
 lépten nyomon találkozhatunk.

Ki van fejlődve a hitelműveletek általi
 vagyon gyarapítás iránti érzék is, még a
 legegyszerűbb zsellér embernél is; még az
 is tudja már, hogy ha hitele van, azt igen
 célszerűen felhasználhatja saját előmene-
 netelére, mert ha egy kis tőkét fölvehet

8%-ra, azon bizonyos manipulációval
 15—20%-ot fordíthat bizonyos, zároska-
 táridő alatt, hogy a perczenet fölösleggel sa-
 ját vagyonát szaporíthatja, az az ő eszé-
 nek, szorgalmának becsületesen megszer-
 zett gyümölcse.

Nem így a közügyeknél. Bár egyes té-
 nyezők világosan látják a hibát, tisztában
 vannak azzal, hogy kellene, lehetne vala-
 mit lendíteni a közvagyon gyarapítására is,
 de ha ennek az akarataknak együttes kifeje-
 zésére s e kifejezés által az cél elérésére ke-
 rül a sor, valami kimagyarázhatatlan kavaro-
 dás folytán mind ezen eszmék, akaratok
 ködpáraként foszlanak szét s tűnnek el.

Mindezeknek pedig nem más az oka,
 mint a végrehajtó közegek roppant indolen-
 cziája, mely vastag köfalként emelkedik a
 közakarat és a közczélok érvényesülése elé.

Erre is hozunk föl példát.

A közvélemény, a képviselő testület
 egy emberként óhajtotta a vásár és hely-
 pénzszedési jog megvételét, mint oly be-
 fektetést, mely idővel tisztességes jövedel-
 met hozna a közvagyon gyarapítására.

A képviselő testület egyenes útasítási-
 tást is adott az előjárásnak, még a nyár-
 elején, hogy lépjen érintkezésbe a közbirto-

kossággal a megvétel iránt, a mely közbir-
 tokosság már több ízben tett ajánlatot a
 készséges és méltányos átadásra, épen ama
 közérdek szempontjából, hogy ezen intéz-
 mény közjóvedelmek gyarapítására szol-
 gáljon.

Tudjuk nagyon jól, hogy ily alkalmak-
 kor nem célszerű az alkudozások, a ma-
 növrozások részleteit pertraktálni, mert hi-
 szen a nagyon eladó és a nagyon venni
 akaró szándékokat úgy sem árulják el az
 érdekeltek, de azt is tudjuk, hogy ezen mü-
 velet körül a lehető leglányhábban mennek
 a ténykedések, vagy tán sehogy. Erre vall
 az a körülmény, hogy a jövő év elejére ki
 van tűzve a vásár és piaczjog elárverezése.
 Lehet, hogy az árverésen talán olcsóbban
 jutunk hozzá, de ki biztosít minket arról?

Ily nagy horderejű kérdés megoldását
 — nézetünk szerint — nem tanácsos vé-
 letlen eseményeknek kitenni, legbiztosabb a
 nyílt és egyenes út, ha nem lehet is végig
 menni rajta, de elindulni el kell, arról min-
 denkor vissza lehet térni, ha leküzdhetlen
 akadályokba ütközünk és csak azután lehet
 helye a veletlen dolgokkal való spekulá-
 czióknak.

Képviselő-testületünk virilis tagjai egy-

TÁROZA.

Rab madár.

Az „Abony” számára írta: Darvas Béla.

Nem hangzik a határ csalogány dalától,
 A mindig vig dalnok búsan ül magában.
 Repülni szeretne a cifra lakásból,
 Dalt zengve s fürödve napfényes sugárban.
 Vágya csak vágy marad; szállni nem tud nem bir,
 Rabbá lett dalnoka a széles határnak ...
 Szabadság, szerelem, dal, virág és hajnal,
 Panaszosan zendül ajkán a madárnak.

„Fák között sutgó könnyű esti szellő,
 Vidd hírül páromnak szomorú rabságom,
 Mondd neki: ne sirjon, sohse' is busuljon,
 Visszanyerem újra régi szabadságom.
 Régi szabadságom mihelyt visszanyertem,
 Suhanó szárnyakkal hozzája repülök —
 Erdőnek, ligetnek minden lakójához,
 Mégegyszer, mégegyszer vissza is kerülök ...

Mégegyszer ... mégegyszer ... de mikor lesz majd az?
 Cifra börtönömet nem állam ki addig,
 A napfény sugarát, arany szabadságom,
 Mi pótolja nekem szabadulásomig?
 Megfojt a levegő, a sötét szobában;
 Bús magányomban hangom is elvesztem,
 Bilincseim között, kiszáradt torokkal
 Énekelnem mostan, hogy is volna kedvem.

... Hajnali pirkadás, erdő, mező, berek,
 Merre vagytok ti most, hol találhatnátok

— Rabbá tettek engem, rabbilincsben vagyok —
 Merre vagytok ti most, mikor láthatnátok? —
 Lenyugvó napsugár, eltűnő fénysávok
 Szabad rónán végig fújó esti szél,
 Vigyetek el engem, szabadítsatok ki,
 É helyen rettegek, a szívem is úgy fél.

... A levél ha sárgul, vidék ha kopár lesz
 S nem látni sehol egy viruló zöld berket,
 Senki se lesz itt már s itthagya mindegyik
 A virág nélküli sötét, kideg telet:
 Akkor mennék én is, messze, más vidékre,
 Távobba repülő nagy madár sereggel;
 Melegebb tájakra, tengeren átkelve
 Telet eltölteni repülő fecckekkel.

Senki se lesz itt már, senki ... csak én .. magam
 Mily szomorú is a rab madár élete —
 Bánatos, gondterhes, mint a lombtalan fa,
 Melyről sohsem hangzik madarak éneke.
 Elmulik a szép nyár, az ősz hervadóban,
 A tél lesz majd urra a zöld vidék felett ...
 Sohsem szabadulok, sohse leszek szabad,
 Nem láthatom újra a tiszta kék eget.“

Rege a humanizmusról.

Írta: Vadász (Veverán) Lajos.

Szegény humanizmus, te ugyan nem hiába
 jöttél a világra. Köpenyeg vagy, ha úgy tetszik,
 amelyet magára vehet boldog, boldogtalan ... Majd
 pegazusnak használnak, hogy pompás lábaiddal
 beláthatatlan utakat tegyél meg; hogy néha-néha
 kirughass a hámfából; hogy a fellegekig repítsd
 azt, aki hátadon ül. Nem kérdezi — kutatja senki

születésedet, rangodat, s óh Uram bocsá: még
 végczélodat sem! Megelégszenek azzal, hogy ben-
 ned kitűnő eszközt nyújtott a sors. Olyan
 eszközt, amely — megengedem — néhanap keserű
 könyvek, fájdalmak eloszlatója, de leggyakrabban
 a hiúság mentővára, a jó elrontója. S mert ilyen
 hatalmas vagy óh humanizmus, epedve vár téged
 a kunyhóban didergő kolduscsohad és reszket
 téled a fősvény, zsugori. Az érdemes és nem
 érdemes téled várja a javakat, s mi több — a
 divatot is nagyban befolyásolod. Aztán főrendezője
 vagy a bálóknak, majálisokfak, zsúroknak és a
 nagy ég tudja még minek.

Hogy, hogy nem megtörtént egykoron az a
 fránya eset, hogy a dicső humanizmus szinte
 tervszerűen elkerülte Bingilingi országot. Sok
 századév vihara zajlott el felette, s óh mi furesa,
 ebben az országban azt sem tudták mi fán terem
 az a humanizmus. Sokféle „izmusról” tudtak
 ugyan, de erről az izmusról éppen semmit se.
 Pedig nagy szükségét érezték valami hatalmas
 mentő eszmének, mert az emberiség sehogysem
 érezte magát boldognak és megelégedetnek Bin-
 gilingi országban. A nőnem kesergett a legjobban,
 mivel nagy százalékuk — miként hangoztatták —
 a házasság rettentő igája alatt nyögött. Sokan a
 rokka mellett, aztán varró és kötőtűvel keresték
 a mindennapit maguk és családjuk számára.
 Hányan valának még, akiket magasabb ámbiczió
 sarkalt, de mert az iskolák, az egyetemek kapui
 előttük zárva valának — a boldogulás utjaról
 lekellett szorulniok.

Áldatlan állapot volt ez!

A süteit, főzést megunták a gazdasszonyok.
 Próainak találták. A sok sikító gyermek aztán

uttal a közbirtokosság tagjai is lévén, az ügyet morális tekintetéből nem zargathatják, noha ők vannak leginkább érdekelve a pótdók emelkedésénél, mert ők fizetik legnagyobb részét, ami viszont arra is készíti őket, hogy a lehető legkönnyebb módját nyujtsák a község által leendő megvételek; épen azért az egyenes alkuól nem kell tartani, — a választott képviselőknek azonban erkölcsi kötelességük ezt az ügyet felkarolni, az eddigi ténykedést számon kérni s az eredményt lehetőleg biztosítani.

Ingyenkonyhák.

Mintegy harmincz éve annak, hogy Erlangenben (Németország) Schwarzenberg tanító felállította az első „Napközi Otthont” a bent lakó s külterületről bejáró oly szegény iskolás gyermekek számára, akik a szülők elfoglaltsága, szegénysége vagy távollakása következtében nem nyerhetik meg azt a „táplálékot, mely a testierő föntartásához szükséges.” Ez a jótéteményt nyújtó nevelő, rendre, emberszeretetre és illemre szoktató intézmény Németországban már majdnem általánosan el van terjedve.

Utóbbi időben nálunk Magyarországon is létesítettek több községben (pl. Csongrádon s másutt) gyermek-konyhával kapcsolatos Napközi Otthont, részint önszántukból, gyermekvédelmi szempontból, részint azért, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszterium f. évi 13. 449 számn rendeletének, mely az iskolák vezetőségét a szegény-gyermekkonyhák létesítésére buzdítja — érvényt szerezzenek.

A humanitás s a miniszteri rendeletnek nemes intencziója azt vindikálja, hogy lehetőleg minden község, a hol arra szükség van, tegyen valamit ezen intézmény létesítése érdekében. Abony társadalmának e tere is van kötelessége, tenni valója; itt az idő, hogy e tekintetben is akezióba lépjen. Legkevesebb 300 azon gyermekek száma, akik a tanidő tartama alatt nap-nap után csak száraz kenyéren tengődnek. Ebben a számban befoglaltatnak a tanyai gyermekek, akik napköz-

ben szintén s leginkább kenyérrel, vízzel élmezik magukat. A hiányos étkezésben részesülő gyermekek zömét tehát főleg a szegény munkások és cselédek gyermekei képezik, azon néposztály gyermekei, akiknek idővel a legnagyobb erő kifejtésre, munkabírásra lesz szükségük. Mi teszi képessé őket idővel az erő kifejtésre, a munkabírásra? Az eddigi hiányos táplálkozás bizonyára nem. Nem kevesebb, mint a munkás néposztály megerősítéséről, mi több: megmentéséről van szó. Azért tehát a társadalomnak az állam hozzájárulásával, egy olyan expediensről kell gondoskodnia, mely a mentési műveleteknek leghatékonyabb s legszilárdabb bázisát képezi. Van-e alkalmasabb és természetesebb mód a mentési műveletre, mint épen a Napközi Otthon, illetőleg a szegény és hiányos táplálkozásban részesülő iskolás gyermekek számára felállítandó i n g y e n k o n y h á k i n t é z m é n y e, melynek m e g h a t a r o z o t t c z é l j a v o l n a: azon szegény tanulóknak, külterületről bejáró iskolás gyermekeknek ebéddel való ellátása, kiknek a családfő szegénysége, egyéb nyomor, a családi otthonban nem teszi lehetővé a testi erő fentartásához szükséges táplálék elnyerhetését. A z i n t é z m é n y f e n t a r t á s a legfőképp a társadalom humanus érzelmeire van alapítva, fentartásához az eszközöket nyeri: 1. a társadalom tagjai által önként nyújtott adományokból. 2. az esetleg ezen célra tett alapítvány kamataiból. 3. a társadalom tagjai között az intézmény vezetősége által eszközölt pénzbeli és terménybeli gyűjtésekből. 4. a községtől nyerhető esetleges évi segélyből. 5. társulatok egyesületek adományából. 6. a tanítótestületek, esetleg a társadalom más tényezői által ezen célra rendezendő tánczvizgalmak, estélyek jövedelméből. 7. a vármegye kulturális alapjából, vagy az államtól nyerhető segélyből.

V. 1.

(Vége köv.)

Fővárosi levél.

Budapest halad. Halad folyvást kétségtelenül. Eddig csak fővárosnak hittük, s olyannak, a hol boldog az élet. Nagy fantázia kellett ehhez. De

és nem daliás fiatal emberek pedig kiszorultak egyre-másra az iskolákból, mert helyüket a leányok töltötték be a humanizmus szent nevében.

Alig telt el ilyen formán egy rövid évtized Bingilingi országban, a férfi az ugynevezett férfi előjogokról, kiváltságokról nem beszélhetett többé. Két évtized lezajlása után pedig mindenféle hivatali pályán volt női alkalmazott bőségesen. S mert a humanizmus csalafinta is tud lenni, hát az iskolázott leányok közül csupán csak a v a g y o n o s s z ü l ö k leányai jutottak pozícióhoz. A szegények otthon akár zabot hegyezhettek tudományukkal. „És elveszének százan, amíg egy boldogult vala” — mondják az akkori irások. Az pedig akként értendő, hogy Bingilingi fő-fő diktátoránál a nők mindig előnyben részesültek. Ha pld. valamely állás üresedése alkalmával 20—30 családos apa is pályázott, nem a családos apa, hanem a magába álló nő nyerte el az állást. Ez minduntalan ismétlődött, s bizony csak hébe-korba jutott a családos apa is valamelyes álláshoz. Az egyes hivataloknál gyér számban alkalmazott garson férfiaknak azonban angyali helyzetet juttatott a sors, mert a kartársi tisztelet — a női alkalmazottakkal szemben vonzalommá nőtte ki magát, s amiből végre házasságlón és így dupla gáz sít huztak. Azok a szegény nagy családú apák pedig, akiknek véletlenül nem kartársnő volt a feleségük: s i m p l a f i z e t é s s e l honpolgárokat neveltek Bingilingi országnak. Vérrel verítkezve éheztek, nyomorogtak.

Már ez így járt ebben az országban, s ha valakinek nem tetszett a dolog menete, azt a humanizmus ellenségének tekintették; dörmögő medvének, maradi basibuzoknak hívták. — Nos, de menjünk tovább egy lépéssel.

A kedvező légáramlat beözönlése utáni

hát el kellett hinnünk s mi gyenge szívű budapesti nyárspolgárok hasztalan tiltakoztunk a merő ráfogás ellen, a közvélemény mindenható árja elragad minket is, elhittük, hogy mégis csak boldog az élet. Már t. i. annak, aki azt nem érzi velünk. Nyáron telelni kell mennünk, oda ahol hűvösebb a lég é: néha napsugarat is lehet látni. S ha egyszer nem tehetjük azt meg, mi boldog pestiek! No hiszen! . . . Nem tudom tudják e önök, hogy mit tesz az emberi nyelven: a környezet s az asszony? . . . S mikor önök javában csodálják a nagy természet gyönyörű változását, elmerengve kísérik a hulló lombokat, a szegény, de azért boldog pestieknek, minden levélhulláskor mintha csak a haját tépnék, mert jön az ősz. A szürettel és kukoricza fosztással bájosan kináló ősz! És hoz mulatságot s egy kicsit megváltozott időjárást. S bizonyára nem az ősz az oka, hogy vele együtt jön és megy a hozzá hű divat is. Különösen, az a legújabb párisi! S bizony sokan vizsgálnók, műértő szemmel, a sok művészi kalapot, s még művésziessébb ruhát, ha látva azokat, bizonyos ellenállhatatlan gondolatkör, valami másra, annak keletkezésére nem vezetné agyunk gondolkozási képességének fonálát. S evvel felette állunk minden vidéknek. Noha ujabban olyasféléről is hallunk, mintha elharapózna ez a ragály a vidékre is. Állítják, hogy a divat s a környezet ott is bizonyos kényszerhelyzetet teremt. No mert azt csakugyan nem nézhetjük tétlenül, hogy ilyen vagy olyan csak a másinak legyen. A környezet s a szokás magával ragad. Barabás Béláné sem adta volna ki felhívását a budapesti nőkhöz, ha oly kiváló környezete nem lenne. De a példa ragadós. Rákóczy-ünnep bizottságának elnöke, mint ilyen, Barabás Béláné felhívást bocsájt a budapesti nőkhöz, hogy illően, magyaros öltözékben, főkéntben jelenjenek meg. Egy divat ismét, a legújabb.

Ha valóban úgy volna, mint ahogy a költők mondják, hogy a férfi sorsa a nő. Bezzeg furesa világot élnénk. Hasztalan a törekvése még a legnyájasabb férjnek is, Budapesten most nem lehet vig nőt találni. Óh azok a szörnyű körülmények. A nők folyvást keseregnek s biz' isten nem is lesz esoda, ha a szép főváros egy napon feleseréli mezét, gyászkontóst vesz, s nevet is

elvette az életkedvét mindannyinak, s végre — mit tehetek mást — kimondták a sztrájkot. Csoportokba verődve tiltakoztak a nők, a férfiak zsarnoki uralma ellen. A családi élet békejét feldulta az örökös per-patvar. Az asszony bizonyos női jogokról kezdett beszélni férjemuramnak. Az amazonok, a leányok ugyanazon élve, társadalmi és hivatali kiváltságok után vágyakoztak, mint aminővel a férfiak bírtak. Szóval nagy volt a kavarodás Bingilingi országban, s hogy ez az irtózatossá válság tönkre nem tette, annak a kegyes humanizmus a megmondhatója . . . Ugyanis nyugat felől kedvező légáramlat indult keletnek. A lapok (ezek is voltak bőven Bingilingi országban) hasábokat irtak a nyugati népek consolidációjáról. Kifejtették, hogy csakis a női jogok kielégítése folytán lehet valamely ország boldog, meglegedett, s csakis ekként tehet szert kívánatos consolidációra. Ajánlottak sok mindenféle üdvös eszmét még, de különösen a humanizmus felkarolását. Bingilingi országnak sem kellett egyéb. Hanyat-homlok kapkodott a mentő horgony után, s lázas sietséggel igyekezett népszerűvé tenni a humanizmust. Megkezdődött a nagy átalakító munka . . . Az asszonyok földhöz vágták a főzőkanalat. Jeánok és Josek vették át a konyha birodalmát, mert a Zsuzsik meg a Jutkák biziklizni jártak a nagy pástra. Szolgálni dehogya is állottak volna . . . A papa hivatalba ment. A mama pedig törvényhatósági, bizottsági és külömbféle egyesületi ülésekre járt. A férfi cselédek meg főztek, sütöttek, mostak és szapultak. Mindenkinek meglévén a maga dolga, a nagyreményű csemetekkel nem törődött senki. Ugy nőttek fel — a h o g y a k a r t a k .

Az eladó és nem eladó leányok megrohan-tak az iskolákat; egyetemeket, képzőket. A daliás

negyed-század felvezette a humanizmus nevelte újgenerációt is a küzdőtér porondjára. A 12—14 éves gyermekek, mivel „ugy nőttek fel, ahogy akartak” — valóságos mustra példányai voltak a csirkefogóknak és gazembereknek. Dühöngött köztük a prostitúció, a szeszisialok élvezete és a romboló bűnök egész halmazata. A 14—20 éves gyermekek pedig meggörbödve, lassan jartak, mint az ókorban az öregek. A ligetek, kertek, temetők zugjai ezekkel a fiatal-öregekkel teltek meg, nem a szép természetet csodálandó, hanem pisztolylyal, mérget tartalmazó flaskákkal mint öngyilkos jelöltek.

A férfi és női divat továbbá elérte a legfantasztikusabb nivót. Dáridó-dáridót követett. Az emberi kényelemre szánt találmányok kívánni valókat nem hagytak fenn. Szóval ment minden, mint a parancsolat. Ment, fogyott a pénz! A földek, birtokok gazdát cserélték. S mert a kártyán (a kártya volt Bingilingi országnak a bibliája) nem volt már veszteni való, hát blatra került a feleség és végre az egész család.

Bingilingi országnak nagyjai amint észre vették ezeket a bomlasztó szimptomákat, szigorú parancsot menesztettek szerte az országban, hogy azt a humanizmust, amely ilyen szörnyű pusztítást visz véghez, ki kell üldözni az országból. Aztán gyűlések gyűléseket értek, értekeztek a baj orvoslása szempontjából. De mert a felforgató humanizmust nem találták sehol, s mert a közvélemény mindent úgy talált jónak amint van, Bingilingi ország természetesen haladt a lejtőn lefelé, feltartóztatlanul, s hogy hol fog megállani — azt magam sem tudom.

Igy volt, régen volt, igaz volt.

gyászvárosra kereszteli. Reggel azért búsulnak a nők, mert drága a kenyér, délbe, este pedig, mert felemelték a hús árát. Napközben a szabók alkalmatlankodnak, no meg az az unikum is, hogy világesodájára — sztrájkba léptek a — szemétkihordók. Sok bosszuság ez egy nőnek, sokkal több mint amennyit elviselhetne egy érző női kebel. S ha még hozzá vesszük a politikai viszonyokat is, amelyet köztudomás szerinti ujjban épp a nőkre bíztak, hát a helyzet valóban kétségbeesítő. S közeledik, egyre közeledik az újév. No — e változást bizonyára megérik otthon. Nagy baj, hogy nem jönnek, a katonák, akiket hazavárunk. Ilyen a heti pesti hangulat. Egyébként pedig várjuk az események tova fejlődését s találgatjuk: mit rejt a kétes és homályos jövő?

MI UJSÁG?

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Tóth Jánosné, m. kir. állami méhészeti gazdaság igazgatójának neje, született Bogdy Mária, élete 39-ik, boldog házasságának 22-ik évében hosszas szenvedés után nov. 20-án este 7 órakor Gödöllőn elhunyt. A boldogult hült tetemet Abonyba szállították, s itt a szülői házból, a rom. kath. egyház szertartásai szerint 22-én délután 3 órakor helyezték örök nyugvó helyére a családi sírboltba. Áldás és béke lengjen porai felett.

— **Halálozás.** Sente Pál, Alpár község főjegyzője, élete 31-ik, házassága 3-ik évében, e hó 22-én hosszas, kínos szenvedés után elhunyt. A boldogult igen képzett, szorgalmas tisztviselő volt, halálát nagy kiterjedésű rokonsága gyászolja.

— **Arczkép leleplezés.** Zagyvarékason a katolikus kör megfestette alapítója és szeretett elnöke Pálkás Antal plebános arczképét és vasárnap a kör helyiségében nagy számú közönség előtt esendes, de kedves ünnepséggel tartották leleplezését.

— **Presbiteri gyűlés.** Ma egyhete a ref. egyház presbiteriuma gyűlést tartott, melyen az üresedésben lévő egyházmegyei főhivatalok betöltésére nézve ejtetett meg a választás. Némi eszmecsere után a püspöki állásnál Petri Elek teológiai tanárra adatott le a szavazat. Tanácsbírói állásnál Hegedüs Sándorra, egyházkerületi tanácsjegyzői állásnál Takács József czeglédi ev. református lelkészre adatott le a presbiterium szavazata.

— **Üdvös intézkedés.** A rom. kath. templomban vasár és ünnepnapokon nem egyszer történt meg az, hogy vagy az iskolás gyermekek szorították ki a felnőtteket, vagy a felnőttek szorították ki a saját gyermekeiket. Az ajtatossággal egyáltalán össze nem férő állapotot Ft. Lévy Mihály apát plebános akként segítette, hogy a tanulók részére vasár és ünnepnapokra bevezette a reggel 8 órakor végbemenő ugynevezett diák sz. miséket s az eddigi fél 9 órai sz. misét $\frac{3}{4}$ 9 órára helyezte át, a nagy sz. mise pedig mint eddig 10 órakor kezdődőleg fog megtartatni. Ezen helyes és üdvös intézkedés folytán a hívőség minden koru, rendü és rangu tagja kényelmesen elfér a templomban, amely eddig a régi rendszer miatt szűknek bizonyult és sok kellemetlen incidensekre szolgáltatott okot.

— **Ifjúsági egyesület.** A helybeli rom. kath. tanítótestület több gyűlésen foglalkozott azzal az eszmével, hogy miként lehetne a földmives fiatalságot a korai elszilajosodástól megóvni s az önképzésnek megnyerni. Beható eszmecsere után Schlosser László igazgató-tanító propositója alapján a földmives fiatalság részére létesítendő. „Ifjúsági egyesület” mellett foglalt állást. A tervezet szerint ezen kulturális intézmény végleges megalapítását egy bizonyos kísérletezés előzné meg, mely abból állana, hogy a lelkészkezdő papság hogy a tantestület tagjai esetleg a társadalom erre hajlandó és alkalmas tényezői hetenként egyszer, közhasznú, ismeretterjesztő, erkölcsfejlesztő, érdekkeltő, és kellemesen szórakoztató felolvasásokból vagy szabadelőadásokból álló összejöveteleket rendeznének, melynek hallgatóit elsősorban az ismétlődő iskola növendékei képeznék; de résztvehetnének azon a szülők, a társadalom érdeklődő tagjai is. Ha siker koronázná a tantestület nemes felkészülődését, azaz ha sikerülne a tantestületnek az ifjúság szívéhez férköznie s a szülők támogatását megnyernie úgy a földmives

fiatalság részére rendszeresen, szabályszerint működő egyesület létesítését tűzné ki mellözhetetlen feladatául. — Ismerve a tantestület erőinek lelkes buzgóságát, szép reménnyel tekintünk az egyesület létesítése elé, melynek anyagi és erkölcsi támogatását a kath. hitközség fenkölt lelkületű főpapja, Ft. Lévy Mihály apátesperes-plebános a legnagyobb készséggel helyezte kilátásba, kinek áldozatkészséget bizonyára társadalmunk közjóért hevülő tagjai is követni fogják. Videant sequentes. (Aliqui-).

— **Jótekonyság.** Antos János földbírtokos, boldogult neje, az áldott emlekezeti Baró Radák Katalin névnapján, szerdán, a kórház betegeit és a szegényház lakóit gazdagon megvendégelte. A jó tett önmagát dicséri.

— **Egy házaspár halála.** Gazsovic Jánosné, Nagy Ilona 95 éves öreg nő halt meg e hó 25-én végegyöngülésben, másnap hajnalban követte a halálba öreg, 100 éves párja is. Ritka nagy korban, ritka körülmények közt hunytak el. Nyugodjanak békiben.

— **Villany világításunk.** Mint illetékes helyről értesítenek bennünket, a villanyvilágítás felszereléséhez tavasszal, a Br. Harkányi-féle gőzmalomban hozzá fognak, úgy, hogy a jövő év szeptember 1-ére a városnak át fog adatni a villany világítás, az addig jelentkező magánosokhoz is be fog vezetetni. Vegre valahára tehát ezen is tul esünk és egy lépéssel előbb leszünk kulturális fejlődésünk terén és sikerül megelőznünk — e tekintetben — a szomszédos Czeglédet, hol most kezdik tanulmányozni az olcsó és czélszerű világítási módokat.

— **Baleset.** Mladoneczky György kis leányára, pénteken este, hogy-hogynem, ráömlött az égő lámpából a petróleum s ruhácskája tüzet fogott. Sikoltozva szaladt ki az udvarra s onnét az utcára, véletlenül éppen a vízzel telt árokba, melybe belezuhánván, égő ruhája azonnal eloltódott s így a biztos haláltól megmenekült.

— **A kerék.** A Br. Harkányi-féle gőzmalom udvaráról elveszett két kocsikerék. Ugyanazon időtájjban Rimóczi István is vett a györgyei vásáron két ócska kocsikereket. A gőzmalom személyzete, a bognár, aki csinálta, a kovács aki megvasalta, azt mondják, hogy az a két kerék a gőzmalom udvaráról ellopott két kerék. Rimóczi uram bajba került. A czeglédi járásbírósg pedig pénteken Abonyba érkezett helyszíni szemlét tartani. Egy szóval a két kerék miatt sok kereke fog még megfordulni az igazságszolgáltatásnak s a mint a szituációk mutatják, sokba fog kerülni a — bűnösnek.

— **Huszonnyolcz leány.** Ennyi leány maradt pártában a miatt, hogy októbernek elején nem bocsátották haza a 3, illetve 2 évet kiszolgált katonákat. Mig ugyanis mult évben november 27-éig 138 házasság kötöttet, addig az idén ezen napig csak 110. Ördög bujjék abba a politikába. Ugy-e leányok?

— **Felolvasás.** A népkörben ma egyhete rendezett felolvasás minden tekintetben igen szépen sikerült. A termet szép számú közönség töltötte meg. Legelsőnek tiszt. Makay Sándor h. lelkész tartott felolvasást a „Gályarabok történetéből,” melynek bevezető sorai így hangzanak: Vannak bizonyos dolgok, amelyek az ember elhatározására befolyással vannak. Lát pl. valamit s az megtetszik neki, azt követi, vagy a szeriut cselekszik. Ime az emberi természet eme sajátját ismerve, itt én most egy oly történetet akarok felmutatni, amelyet megismerve, vonhat belőle ki-kí a maga részére hasznos tanulságokat. Eme történetnek s így felolvasásomnak is tárgya a gályarabok története. Vannak, kik kútönösnek tartják azt, hogy miért ép erről beszélek most és e helyen. Megmondom. E történetfel, anélkül hogy más vallásnak vallásos érzését háborítani akarnám, példát akarok mutatni a kis hitűeknek a szilárdságra, a gyengéknek s ingadozóknak a határozottságra, a félénkeknek a bátorságra, a vallással keveset törődőknek a valláshoz való ragaszkodásra. Ezt pedig teszem a következő okból. Mindenki tudja, hogy ref. egyházunkban papválasztásra készülnek. S én amint e község falai közzé beléptem, hallottam mindjárt a személyekre vonatkozólag a nagy ellentéteket s fenyegetéseket. Az egyik vallását akarja elhagyni, vagy felekezetet nélkülívő óhajt lenni, ha nem az ő jelöltje győz, a másik templomba nem akar járni, ha nem kedve szerinti pap lesz. Ezeknek, akik ily könnyen gondolkoznak a vallásról, kik ily hamar csekély okokból képesek volnának elhagyni egyházukat, hitüket, ezeknek mintegy bátorításá, de némiképp megszégyenítésére vet-

tem fel e tárgyat, óhajtom felmutatni az ösök dicső példáját, kik oly sok szenvedést, üldözetest képesek voltak kiállani egyházukért s nem hagyták el azt. A mai korban pedig sajnos vannak olyanok, kik talán egy papválasztást képesek volnának elég oknak tartani arra, hogy elhagyják azt a vallást, amelyet az ösök drága vérükön megvédelmeztek, megtartottak es soha el nem árultak. Felmutatom tehát a gályarabok történetét és vonjon belőle mindenki hasznos tanulságokat. A szép vonatkozású előadást a közönség lelkesen megénevelte, valamint Máthé Zoltán lelkes, nagy érveléssel előadott szavallatát is. Aranyi Ödön „alkotmányunk biztosítékairól” olvasott föl nagy gondal összeállított, hazafias érzéstől áthatott, tanulságos munkát, mely igen nagy tetszést aratott. Az estély közel két óra hozsat tartott, — tiszta jövedelme 43 kor. 16 fl. volt, melynek fele a helybeli Kossuth szobor alap javára fordítottatik. A szives közreműködőknek és a megjelenteknek meleg érdeklődésükért ez uton fejezi ki a népkör elnöhsége és választmánya hálás köszönetet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Boldogult kisfiam temetése alkalmával családom iránt kifejezett szives részvétőkért és megtisztelő megjelenésükért, barátainknak és ismerősöknek ez uton fejezem ki köszönetemet. Gaál Ferencz.

— **Ásatások.** Az Arkheologiai Társaság legutóbbi ülésén, dr. Márton Lajos ismertette a mult hetekben, itt nálunk, az ugynevezett papkertben, vezetése alatt történt ásatások eredményét. Mintegy 200 középkori sír lett felbontva s azokból mindenféle szerszámok, ékítmények és edények napvilágra hozva. Az ásatásokat 1900-ban Eber László muzeumi ör kezdte meg s most az idén dr. Márton Lajos muzeumi tisztviselő folytatta. A temető területe mintegy fél négyszög kilométer, a mi arra vall, hogy az őskorban is lakott hely volt s hogy egymás nyomában több népfaj tanyázott itt. Éber szerint a sírok a római korból származnak, Hampel a díszítéseket alakjaikról hellenek tartja. A sírokban többnyire középtermelű alakok, valószínűleg nők fekszenek, erre vallanak a talált ékszerek, orsók. Az ékszerek között fordulnak elő egy pár jellemző dolgok, amely Magyarországon más helyen nem fordult elő. Dr. Márton Lajos felolvasása nagyhatást keltett és zajos elismerésben részesült. Irodalmi téren is szép sikereket ér el, — legújabb műve „Gömör vármegye őskora” jeles történelmi munka s irójának nagy szakavatottságáról tesz tanúságot. Az ismertelést — hisszük — megszerezhetjük dr. Márton Lajos, jeles arkheologusunktól.

— **Vonat elgázolás.** Töszeg határában, kis Krupinceza János kocsiját, lovait a vonat izréporra morzsolta. Őt magát úgy lökték le a kocsiról valami arrajáró ember, a ki látva a berugott ember veszedelmét, mast tenni nem tudott.

— **Elcsipett betörők.** A „Czegléd” című lap társunkból olvassuk e kis hírt: Az abonyi és czeglédi határ között nem egy lopást követtek el az idén. Igy Kónya Gáborné öz. aszszonyának nov. 17—18-án éjjel feltörték a kamráját s mintegy 200 korona értékű buzát és árpát vittek el, kocsin. A rendőrség erélyes nyomozása sikerre vezetett s a kamra feltörőket Balázs István, Mihály, József testvérek, abonyi illetőségű csavargók személyében elfogták. Az eltulvajlott tárgyak megkerültek.

— **Szajpadlás nélküli műfogak** feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. 10 évi jótállás. Barna J. egyedüli specialista a szajpadlás nélküli műfogak készítésében, Budapest, Kerepesi-ut 26 szám. Vidékiek megvárhatják.

— **A m. kir. földmívelésügyi miniszter.** az okszerű borkezelés terjesztése és fejlesztése céljából a budafoki m. kir. pinczemeszteri tanfolyamnál vándorpinczemesztereket (ez idő szerint kettőt) alkalmazott, kiknek feladata az, hogy a bortermelő közönségnek a borok okszerű kezelése tekintetében szükséges tanácsokat a helyszínen megadják s az illető bortermelő kívánságára a szükséges borkezelési munkálatokat (fejtés, derítés, szűrés stb.) ők maguk végre is hajtják. Azoknak, a kik budafokról a vándor pinczemesztereket igénybe akarják venni, eziránt a budafoki pinczemeszteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulniok. A vándor pinczemeszterek szállítása esetén a felmerülő költségeket az illető termelők viselik, továbbá a vándor pinczemeszterek ellátásán (lakás és élelmezés) kívül 2 korona napidíjat fizetnek az illető vándorpinczemeszternek. Erre a szölső gazdák figyelmét felhívja a vármegyei gazdasági egyesület.

Clayton & Shuttleworth
 VÁCZI-KÖRÜT 63. SZ.
Budapest
 mezőgazdasági gépgyárosok
 által a legutányosabb árak mellett ajánlhatunk.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
 továbbá járgány-esőplékek, löheres-ésplékek, tisztító, rosták, aratógépek, szénragyújtók, boronák.

"Columbia-Drill"
 legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malimok, egyetemes aczélekék.

2- és 3-vasúti okék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI RÉSZVÉNYEKRE, BORSJEGYERRE, ÁLLAMPAPIROKRA KÖLCSÖNT
 ADUNK KÉNYELMES VISSZAFIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT. FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.

HECHT BANKHÁZ
 BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.
 Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornánál Szelei-út 142. szám.

Eladás.

I. kerület, Jegyző-utca 21. sz. levő ház; II. kerület Gál Miklós-utca 99. sz. alatt levő ház örökáron szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Tóth Mihály ácsmester.

Egy jó családból való fiú nyomdász tanulónak felvétetik e lap kiadóhivatalában.

Uj! Csodahangszer, a Trombinó! Uj!

Ön minden tanítás és hangnyelvismeret nélkül, azonnal a trombitálhatja a legszebb dalokat, táncokat, indulókat, ugymint: „Salkingeri trombitást”, „Sof nicht böse”, „Verlassen verlassen”, „Souper”, „Die Post im Walde”, „Radeckzy-Induló”, „Jagdsignale”, „Da mein Girl”, „Landstreiber”, és még több mint 200 más változatot zenedarabot a mi utjonnan 18 hangú Trombinó nikkeltrombitákon.

A trombinó a legszenzációsabb találmánya a jelen kornak, mely mindenütt feltűnést kelt; különösen ha valaki társaságban hirtelen mint trombinó virtouz lép fel, holott ezen tudásáról azelőtt senkinek sejtelme sem volt. Számítatlan dal játszható rajta minden fáradság nélkül, csupán a hozzávaló hangjegy beillesztésével. Elragadó zene, szép, erős hanggal. Szórakoztató mulatság a családban, társaságokban és ünnepélyeken, legmulattatóbb kísérő kirándulásokon, kerékpáron, gyalog, kocsin vagy csónakon. Ének-kísérete és tánczene játszására is igen alkalmas. A Trombinó ára könnyű utasítással: I-fajta finoman nikkelve 3 frt 50 kr. II-fajta finoman nikkelve 18 hanggal 6 frt. Kottaszalagok az I-fajtahoz 30 kr. II-fajtahoz 50 kr. Kizárólagos szétküldés utánvétellel: Kertész Heinrich Wien, I., Fleischmarkt Nr. 18+992.

MAGYAR IPAR

Következőn felsorolt saját készítményű jó minőségű áruinknak árjegyzékét áttekintésre ajánljuk.

1 drb bécsi piros paplan	1	frt 80
1 „ „ bordó	2	60
1 „ „ Satin Chachmir paplan	3	80
1 „ „ atlasz	5	2
1 „ „ selyem atlasz	8	50
8 részű volin matracz	4	50
8 „ „ Crin de afrique	7	—
1 „ „ szőr	10	—
1 „ „ szalmazsák letűzve	14	—
1 drb aczélsodrony Ágybetét	2	20
1 „ „ parnázott ruganyos matracz	5	50
1 „ „ összehajtható vasagy tengetifü matraczal	1	15
1 „ „ á b flanel takaró	1	5
1 „ „ szál, 1 „ „ nyestertő	5	50

... és Festőszerek
 ... múzeum-körút 27. szám

Tanningene a legkedveltebb és legelőszécsesebb hajfestő szer sötétszőke, barna és fekete. Ára 5 kor.

A száznak és fogaknak a legeslegjobb az **OSAN** K. 1.78 és 88 fill.

RÓZSATEJ a legjobb és legelőszécsesebb szépségszer. 1 üveg ára 2 korona. Ezzel a higién. balzsam-szeppan 60 fillér.

Főszétküldési hely: Czerny J. Anten, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

REICH L. FIAI
 Üveggyárosok, cs. és kir. udvari szállítók
 BUDAPEST, VII. ker., Lövdé-tér 2. szám.

Ájánljuk legjobb minőségben gyártott Syphon-és gazeuse palackokat legelőszécsesebb árak mellett és pedig:

1 Láda kb. 200 drb. 16 naczias alma, fehér v. világos kék (aquamarin) színű Syphonpalackot talppal vagy talp nélkül: 62 korona
 1 Láda kb. 200 drb. gazeusepalackot gummygumyval és üveg-golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) színű, magas vagy alacsony alak: 52 korona

Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bérmentve, közpénzüzetés ellenében 2/3-antó — 10 láda rendelés után 5/6-antó. Más nagyságúak és különféle általunk törvényesen védett alakokak megfelelően olcsón szállítunk. Próbált irások vagy cségyvessésknél csak az elkészítési onköltséget számítjuk, ellenben az alak és kisérti költség nemszámított. Megjegyzük még, hogy megvizsgált 20 létkor nyomású Syphonpalackaink Magyarországon csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkból szerezhetők be.

Vérgyógyítás (Hemopatia). Uj és eredeti 15 év óta kipróbált gyógmód, a mely hazánk és a külföld jobb köreiben általános ism. résnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag- és idegbajokban, vér- és bőrbántalmak ellen és kizárja az elmezavar és szélhűdes beálltát. A kezelése kelemes, nem gátolja a beteget napi foglalkozá-ában és tartós, gyökeres gyógyulási eredményez. E gyógmód megalapítója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, a ki ek Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt egy, ezen czebra berendezett orvosi rendelő intézete van, melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk, a kik a fent elősorolt bajok valamelyikében szenvednek. Dr. Kovács J. levélben megkérésre készségesen válaszol.

Fontos minden menyasszonynak!

Szükséglete beszerése elbt ne mu assza el

Alapított 1846.

Tausky J. Fiai
 ruha- és fehérműek-gyáratól
 Pozsony

a speciális árjegyzék, mely különféle czélszerűen összeállított kelenye költségvetés két részre osztva, bérmentesen megküldet.

Ha hibátó czég! Pontos kiszámlálás!

SCHNEID Köhögési tea és hurút por
 gyógyszerész-féle

a St. Georgs-gyógyszertárból Wier V/2 Wimmergasse 33. Orvosi rendelet szerint készítve. Jótékony hatással bír a lélegző szervekre, nyálkaoldó köhögési inger csökkentő, a rekedtséget és torok-esiklandozást megszünteti. Por 50 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai szállítás 20 kr. csomagolási díj portó nélkül, 2 csomagnál kevesebb nem küldetik. — Kérjük, a Szent György-féle gyógyszerár védjegyét figyelembe venni, ezen hirdetést pedig kívánni és megőrizni szíveskedjék.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár

KRAYER E. és T.
 — József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak udvari szállítója —
 BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

Minden nap friss pörkölt

JO KÁVÉ olesó

1 kgr. pörkölt kávé — 1 frt 85 kr.
 1 „ „ nyers „ — „ 60 „
 Posta-csomag 4-4 kgr. kávé portómentesen küldetik.

BRÜLL GYULA (SZENES SANDOR UTÓDA)
 Budapest, V., Nádor-utca 16.

Budapesti malomépítészet és gépgyár

PODVINECZ ÉS HEISLER
 BUDAPEST, VÁCZI-ÚT 14/V. GYÁRT:

BENZIN MOTOROKAT ÉS BENZIN LOKOMOBILOKAT szelepes vezényművel 2-50 lóerőig.

Megbízható képviselők kerestetnek.

NEUSTEIN FÜLÖP
 czukrozott hashajtó labdaccai

mit már évek óta a legelőszécsesebb orvosok mint hashajtó és o. dőszert ajánlanak nem gátolják az emésztést és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott kávéjuk v. gitt meg gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó dohoz 30 fill., egy tekercs, mely 3 dohoz tartozik, 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleg s beküldése után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvkozzunk

NEUSTEIN FÜLÖP
 „Szent Lipóthoz” c. utca 1. gyógy-értár
 Wien, I., Plankengasse 6

SZABADALMAKAT ÉRTEKESÍTŐ VÁLLALAT
 PÁSZTOR (TÖRV. BEJ. CZÉG)
 BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÜT 17.
 Megszerez szabadalmaikat, finanszíroz találmányokat, belajstromoz védjegyeket és másiratokat.
 FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN.